

پوختەى چۆنىەتى نویژى پېغەمبەر

ﷺ

محمد ناصر الدين الالباني
وەرگێڕانى: رائد على عمر

تہفسیری نوور

((صلوا كما رأيتموني أصلي))

رواه: (البخاري وأحمد)

پوختہ چونہ تی نویری پیغہ مہر

((صلی اللہ علیہ وسلم))

نووسینی
الشیخ محمد ناصرالدین الالبانی

وہرگیرانی
علی رائد

چاپی یہ کہم

۱۴۲۲ کوچی

سجده نه کاتی نه خوشی و نه توانیندا

تېيىنى:

بۇزىاتر كەڭك وەرگرتن لەم نامىلكە يە لەم
ويناڭە شمان بۇزىاد كەرد.
(وەرگىر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ان الحمد لله نحمده و نستعينه و نستغفره و نعوذ بالله
من شرور انفسنا و من سيئات اعمالنا من يهده الله فلا مضل
له، و من يضلل فلا هادي له، و اشهد ان لا اله الا الله، وحده
لا شريك له و اشهد ان محمدا عبده و رسوله.

اما بعد...

برای بهرینزم (زوهیر الشاویش) خاوه‌نی (المکتب
الاسلامی) پیشنیاری نه‌وی کرد، که هه‌لسم به کورت
کردنه‌وی کتیبه‌که‌م (صفة صلاة النبي ﷺ) من التكبير الى
التسليم كانك تراه) وه پوختی بکه‌م و ده‌سته‌واژه‌کانی
ناسان و سووک بکه‌مه‌وه بۆ عامی خه‌لکی.

کاتی‌ک بینیم پیشنیاری‌کی پیروژه، ریک بوو له‌گه‌ل
نه‌وی له خایالم دابوو، وه چه‌ندین جاری تر به چه‌ند برایه‌ک
و هاو‌پیه‌ک نه‌م پیشنیاره‌م بیستوو، نه‌مه‌ش هانی دام که
به‌شیک له کاته سه‌رقاله‌کانم به کاری عیلمی بپرم بۆی.

داواکارم له په‌روهر‌دگار به نیاز پاکی و ئیخلاصی
وه‌ریبگری وه سوودمه‌ند بیت بۆ موسلمانان.

وه هندی سوودی ترم بۆی زیاد کردوو که له
دریژه‌که‌دا نییه که له کاتی کورت کردنه‌وه‌که‌دا به چاکم
زانی بۆی زیاد بکه‌م.

همروه ها گرنگیم داوه گرنگییه کی تایبه تی به راقه
کردن و شرح کردنی هندی له ووشه و زاراوه کان که له
فهرمووده و بیرده کاندایاتوون.

هەروەها سەرباسی سەرەکیی بۆی داناو، هەروەها
 هەندیکێ تری لاوەکی بۆ روونکردنەوەی زیاتر، هەروەها لە
 تەنێشت هەر باسێکەوه حوکمی شتەکەم دیاری کردووه که
 روکنه یا واجبه، وه ئەوهی لێی بێ دەنگ بوومه، ئەوه له
 سوننهتەکانه.

* (روکن) نهو شتهی له ناویدایه بهو ته‌واو ده‌بیت. وه نه‌بوونی نیشانه‌ی به‌تالی نهو شته‌یه که تیايدا روکنه وهك چه‌مینه‌وه (ركوع) له نوێژدا، تیايدا روکنه نه‌گهر نه‌بیت، نوێژه‌كه به‌تال ده‌بیتوه.

* مهرج (شرط) یش: وهك روكن وایه، به لام له دهره وهی نهو شتهیه که تیایدا مهرجه، وهك دهست نویژ له نویژدا، که به بی نهو دانا مهریت.

* وه واجب، نهويه كه به دهقى قورئان و سونته فرمان پيٰ
 كردنى سەلمينراوه، وه هيج به لگهيهك نيه له سەر بوونی
 به (روكن) يا (مهرج) وه نه نجام دهري پاداشت
 وهرده گريته وه. واز لي هينەريشي، سزا ده بريته وه مه گهر
 عوزر و بيانوكي شهرعي هه بنەت.

* وه سوونهت: نهويه كه پيغه مېر (ﷺ) نه نجامي داوه له عيباده ته كان به بېرته وامي يان زوربه ي جار، وه فرماني پي نه كړدوه به واجبيتي. وه بكمري پاداشت: ومړه گرته وه ولز لي هينري سزا ندرت.

وه هر چي نهو فرموده يه كه موقه ليده كان باسي ده كن و دراو ته پال پيغه مېر (ﷺ) كه گوايه فرموده يه تي: ((من ترك سنتي لم تله شفاعتي)).

واته: هر كه سيك واز له سوونه تي من به نيئت، شه فاعه تي مني بهر ناكه ويئت، نه مه نه سني نيه له پيغه مېري خوا (ﷺ)^(۱) وه هر شتيك وا بوو دروست نيه بدرتته پال پيغه مېر (ﷺ) نه وهك بيته قسه هه لېستې بوي چونكه پيغه مېر (ﷺ) ده فرمويئت: ((من تقول علي ما لم اقل فليتبوا مقعده من النار)) واته: هر كه سي له خويه وه قسه يهك بكات ويدياته پال من نهوا با جيگه ي خوي له دوزه خ خوش بكات.

وه چاكه بووترئ، كه له م نوسراوهدا له سهر هيچ مزه بيكي ديارى كراو له (چوار مزه به كه) نه رويشتم: به لكو له سهر ريبازي نه هلي هه ديس رويشتوم نهوانه ي پيوه ستن به كار كردن به هر فرموده يهك جيگير بوويئت

(۱) واته هر فرموده نيه.

له پیغمبەر (ﷺ) بۆیه مەزەبى ئەوان لە ھەموو
 مەزەبەکانى تر بەھێز ترە، وەك ھەق وێستان دان بەم
 راستییەدا دەننن لە کتیبەکانیان، وەك (العلامة ابو الحسان
 الکنوي الحنفی) دەلالت: چۆن و انەبیت لە کاتیکدا ئەوان
 میراتگری راستەقینەى پیغمبەرن (ﷺ) وە نوێنەرى
 راستگۆى شرعەکەى ئەون، خودالە کۆمەلى ئەوان
 ھەشرمان بکات، وە لەسەر خۆشەویستی ئەوان
 بەمانرینیت.

رەحمەتى خوا لە ئیمامى (ئەحمەدى کوپى ھەنبەل)
 بێت کە دەلالت:

دين النبي محمد اخبار
 نعم المطية للمفتى اثار
 لا ترغبن عن الحديث واهله
 فالراي ليل و الحديث نهار
 ولربما جهل الفتى اثر الهدى
 و الشمس بازغة لها انوار

محمد ناصر الدين الالباني

دمشق ٢٦ صفر ١٣٩٢

یه که م: رووکردنه له که عبه (استقبال الکعبه)

۱- نهی موسلمان نه گهر هه نساى بو نویتژ کردن، نهوا روو بکه که عبه له هر کویتیهک بویت، له فهرز و سوننه تدا، وه نه مه روکنیکه له روکنه کانی نویتژ که به بی نهو دروست نییه.

۲- رووکردنه که عبه له سهر شهرکمر و جهنگاوهر نامینى له نویتژی ترس (صلاة الخوف) وه له کوشتاریکی قورس.

- وه له سهر نهو که سهى ناتوانى به جیى بگهیهنى وهك نه خوښ، یان وهك نهو که سهى له نوتعیل دایه یان له که شتى یان له فېرکه دایه نه گهر ترسى نه وهى هه بوو کاته کهى نویتژ نه مینیت.

- وه له سهر نهو که سهى سوننه ت یان وتر دهکات له سهر پشتی سواریکه وه، وا باشه (مستحب) ه بوى نه گهر له توانایدا بوو، له کاتى (الله اکبر) کردنه که دا (الاحرام) رووی بکاته که عبه، پاشان روو بکاته نهو لایه ی که بوى دمروات.

حوکمی نویتژ کردن رووهو غه یری که عبه :

۳- وه نه گهر نویتژی کرد بو غه یری رووهو که عبه له بهر ته م و مژ و وینه ی نه مانه له دواى نیجتهاد کردن و هه ولدان

به تەواوەتی بۆ دۆزینهوەی ئەوا نوێژەكەى دروستە و دووبارە كردنەوەى لەسەر نییە.

٤- وە ئەگەر یەكێك كە متمانەى پى' هەبوو ئەویش لە ناو نوێژدا بوو پێى ووت رووگەكەى نادروستە دەبیئت لە ناو نوێژەكە یەكسەر رووى خۆ بگۆڕى بۆ رووێ راستەكە. وە نوێژەكەى دروستەو تەواوە.

دوووەم: وەستان (القیام)

٥- وە پێویستە بە پێوە نوێژ بکات، وە ئەمەش روكنە نیلا لەسەر:

- ئەوەى لە شەپێكى قورسدا یە و نوێژى ترس (صلاة الخوف) دەکات، بۆى هەیه لەسەر پشتى سوارە نوێژ بکات، وە بۆ ئەو نەخۆشەى كە ناتوانى بوهستیت، ئەوا نوێژ دەکات بە دانیشتنەو گەر توانى، ئەگەر نا بە پالکەوتنەو وە ئەوەى نوێژى سوونەت دەکات بۆى هەیه بە دانیشتنەو نوێژ بکات یان بە سوارەو یان بە دانیشتنەو گەر حەزى کرد، وە رکوع و کړنوش دەبات بە ئیشارەت کردنى سەرى، هەروەها نەخۆشیش، وە کړنوشەكەى لە رکوعەكەى نزمتر دەکات.

٦- وه دروست نيه بۆ ئو كه سهى به دانىشتنه وه نويز
 دهكات شتيكى بهرز له سه ر زه ويدا دابنيت تا
 سوژدهى له سه ر ببات، به لكو سوژده كهى نزمتر
 ده بئيت له ركوعه كهى نه گهز نه يده توانى نيو. چه وانى
 بگه يه نيته زه وى.

نويز كردن له كه شتى يان فرۆكه :

٧- وه كردنى نويزى فهرز له ناو كه شتيدا دروسته،
 مهروه ها له ناو فرۆكه ش.

٨- وه بۆى ههيه به دانىشتنه وه نويز بكات گه ر ترسى
 كه وتنى هه بوو.

٩- بۆى دروسته خۆى بگريئ له وه ستانه كهى به كۆلگه يه ك
 يان داريك له بهر گه ره يى ته مه نى يان بى هيزى لاشه ي.

له نجاهدانى وه ستان و دانىشتن له يه ك نويزدا :

١٠- وه بۆى ههيه شه و نويز بكات به پيوه يان به
 دانىشتنه وه به بى عوزر يان هه ر دوو كيان بكات، نويز
 بكات و قورئانه كه به دانىشتنه وه بخوينى، وه پيش
 ركوع بردنه كه، هه لسيته وه نه ودى ماوه له قورئانه كه
 ته وارى بكات پاشان بچيته ركوع و سوژده پاشان نه مه
 دووباره بكاتره له ركاتى دووهم (گه ر جهزى كرد).

۱۱- وه نهگهر به دانیشتنهوه نویژی کرد با دانیشیت
یان هر دانیشتنیکی تر که بوی دهگونجا.

نویژ کردن به نهعلهوه:

۱۲- وه بوی ههیه به پیی پەتی بوهستیت، به هه مان شیوه
بوی ههیه به نهعلهوه نویژ بکات.

۱۳- وه چاکتر وایه جاریک ئاوا و جاریک ئاوا، چۆنی بو
گونجا خوی ماندوو ناکات بۆ له بهر کردنی یان
داکه ندنی، به لکو گهر به پیی پەتی بوو، به پیی پەتی
نویژ دهکات وه گهر نهعلی له پیی بوو به نهعلهوه نویژ
دهکات مهگهر بۆ شتیکی له ناکاو^(۲)

۱۴- وه نهگهر دایکه ند نابی له لای راستی دابنیت. به لکو له
لای چه پی نهگهر کهس له لای چه پی نویژی نه دهکرد،
نهگهر هه بوو ئهوا له نیوان ههردوو پیی دایده نیت، بهم
شیوه به (صحیح) ی له پیغه مبه ره وه (ﷺ) هاتوه^(۳)

(۲) وهك نهوهی نهعلهكه یان پینلارهكه پیسیهکی پیوه بیئت دایکه نیت یان
زهویهكه زۆر گهرم یان زۆر سارد بیئت و له بهری بکات (وهه گێڕ)
(۳) ووتم: نه مهش نامازهیهکی ووردی تیا به که له پیش خوی دا نه نیت، نه
نه ده بهش زۆریه ی نویژ خوینان پشتگوینیان خستوه دهیان بیینی رووه
نهعلهکانیان نویژ دهکن.

نويز کردن له سهر مينبه ر:

۱۵- وه دروسته بو نيمام نويز بکات له سهر شوينیکی بمرز بو فير کردنی خه لکه که، له سهر وه به پيوه دهه سستيت و (الله اکبر) دهکات و قورنان ده خوینيت و رکوع ده بات هر له سهری پاشان ديتته خواری هه تا ده توانی سوژده بهريت له سهر زهويه که، پاشان بگهريته وه سهری، وه له رکاتی دوه ميش هه مان شت بکات.

واجبی نويز کردن رووه و بهر به ستيك (ستره) وه نزیکه وتنه وه ی ليی:

۱۶- وه واجبه نويز بکات رووه و بهر به ستيك (ستره) يك، له مهش جياولزی نيه له مزگهوت بيت يان له شوينیکی تر يان له نيوان گهره و بچوکی له بهر گشتيه تی فهرمووده که ی پيغه مبه ر (ﷺ): (لا تصل الا الى ستره، ولا تدع احدا يمر بين يديك، فان ابى فلتقاتله فان معه قرين)^(۴)

(۴) ووت: ليژده دهمانين نه وه ی خه لکی نه نجامی ده دن له هه موو مزگهوته کان نه وانه ی له سور يادا بينيو مه وه مزگهوته کانی تريش له نويز کردن له نامر استی مزگهوت دور له ديوار يان کوله که. نيلا بي ناگاداری له فرمانی پيغه مبه ري خوا (ﷺ).

واته: نوښتر مه که ئیلا بهرامبهر بهر به ستيك ود نه ميښي
 کهس به بهر ده متدا تيښي، نه گهر لا نه چو نه و شهري له گهل
 بکه، چونکه نه وه شهيتاني له گدلدايه.

۱۷- ود پښويسته ليښي نزيك بکه ویتنه وه له بهر فرماني
 پښکردني پيښمېر (ﷺ) بهمه.

۱۸- وه له نيوان شويښي سوژده بردني پيښمېر (ﷺ) و
 نه و ديواره ي نوښري بهرامبهر ده کرد وه ريږه وي
 بهرانيك بو^(۵) هر که سينك نه مه بکات نه وه نزيکه وه تنه وه
 واجبه که ي به جي گه ياندوه.

بري بهرزي ستره که :

وه پښويسته ستره که بهرزي بيت له سهر زه وي بستيك پان
 دوو بست له بهر فرموده که ي پيښمېر (ﷺ): (اذ وضع
 احدكم بين يديه مثل مؤخرة الرحل فايصل ولا يبالي من
 وراء ذلك).

(۵) وېټ: ليږده دوزانين نه وه وي خه لکي نه نجامي دودن له هه موو
 مزگه وته کان نه وانه ي له سور يادا بينيومه وه مزگه وته کاني تريش له نوښتر
 کردن له ناودراستي مزگه وت دور له ديوار يان کولگه. ئيلا بي ناگايانه
 له فرماني پيښمېر (ﷺ).

واته: گهر یه کيک له نیوه بهر به سستیکی وهک دواوهی
زین^(۱) بیئت، با نویژ بکات و گوی نه دات بهوهی له دواي
بهر به سته که یه.

۱۹- وه راسته وخوړووی د دکاته ستره که، چونکه رواله تی
فرمان کردن به نویژ کردن رووه و ستره، نه وه دو پات
د دکاته وه ههرچی بچیته لای چه پی یان راستی، به
شیو دیه که ریک بهرام بهری نه بیئت، نه مه جیگی نه بووه.

۲۰- وه دروسته نویژ کردن رووه و چیلکه دلریکی له
زدویدا چه قیوو یان هاو شیوهی نه مه وه رووه و دلریک
یان پایه یک وه رووه و خیزانه پالکو و توده کی له سهر
جیگه، که نه وه ژیر پیخه فکه یدا بیئت، وه رووه و
وولا خیک.

حله رامي نویژ کردن رووه و قه بر:

۲۱- وه دروست نییه نویژ کردن رووه گور به شیوه یه کی
ره ها جا گورده که گوری پیغه مهران بوو یان هی
که سانیکی تر.

(۱) که نه وه به شهیه له کوتایی زینه که بهر ز بوتوه وه (رحل) بو ووشتره و
(سرچ) (زین) بو نه سپه. وه له م فرموده یه دا نیشاندی نه وه ی قیایه که
خهت کیشان له سهر زه ری، جیگه ی ستره ناگریته رد. وه نه وه فرموده ی
له م بار دیه وه گنراودته ره لاوازه (ضعیف).

هه رامي به بهردهم دا چوونی نوێژ خوین هه تا له ناو
مهككهش (مسجد الحرام)؛

٢٢- وه دروست نیه به بهردهم نوێژ خویندا تیپهر بییت،
نهگهر سترهیهکی له پیش خۆی دانابوو، وه له مهه دا هیچ
جیاوازییهك له (مسجد الحرام) بوو یان له مزگهوتهکانی
تر، هه موویان یه کسانن له نادروستی یه کهی له بهر
گشتیهتی فرموده کهی پیغه مبه (ﷺ): (لو يعلم المار
بین یدی المصلی ماذا علیه لکان ان یقف اربعین،
خیرا له من ان یمر بین یدیہ).

واته: گهر تیپهر بوو به بهردهم نوێژ خوین چی
تاوانیککی نه انجام داوه، نهرا (چل)^(٧) ده وه ستا چاکتر بوو
له وهی به بهردهمی دا تیپهر بیایه. مه بهستی تیپهر بوونه له
نیوان ستره کهی و شوینی سوژده کهی.

واجبی رینگه نه دان به تیپهر بوو به بهردهم نوێژ خوین
تیپهر بییت نه گهر له ناو مهككه شدا بییت؛

٢٣- وه دروست نیه بۆ یه کێک رووهو به به سستیک نوێژ
بکات رینگه بده به یه کێک به بهردهمی دا تیپهر بییت، له بهر
فرموده کهی رابردوو (ولا تدع احدا یمر بین

(٧) راوی نه فرمودهیه دُنیا نییه له وهی نه (چل)ه، چل سانه چل مانگه
چل روزه یان چی ماوه یه که. (وه رگیز)

يدليك...)) وه له بهر فرموده كهى ترى (ﷺ) اذا صلى
احدكم الى شئ يستره من الناس فاراد احد ان
يجتاز بين يديه فليدفعه في نحره، وليدرا ما استطاع
(و في رواية: فليمنعه مرتين فان ابى فليقاتله فاغدا
هو شيطان)).

واته: نهگمر يه کيک له ئيوه نويزى رووه و بهر بهستينک
کرد که له خه لکه کهى دا دهبړى. يه کيکيش ويستی
به بهر ده ميدا بړوات، با پالى پيو بنيت. وه هتا له توانای دا
هه يه ريگه ي پى نه دات (وه له ريوايه تيکي تر: با دوو جار
ريگه ي ئى بگريئ) نهگمر هر تيپېرى، ئهوا شمېرى له گه دا
بکه، چونکه نه وه شه يتانه.

**رؤيشتن بو پيشه وه بو ريگری کردن له به بهر ده دم دا
رؤيشتن:**

۲۴- وه بوى هه يه هه نگاوېک يان چه نده هه نگاوېک بجيته
پيش بو نه وهى ريگه بگرى له که سيکى غه يره (مكلف)
له منال و نازهل بو نه وهى به پشتيدا بړون.

نه وهى نويز دهبړيت:

۲۵- وه له گرنگى ستره له نويز دا، ده بيته بهر بهستينک له
نيوان نه وهى بهرام بهرى نويز ده کات و نه وهى نويزه کهى
ده بړيت به بهر ده دم دا چوونى، به پينچه وان هى نه وهى

ستره‌ی دانه‌ناوه ئه‌وا نوێژه‌که‌ی ده‌برێست ئه‌گهر
ئافره‌تێکی پێگه‌یشتوو (بالغه‌)ی به‌به‌رده‌میدا رو‌یشت،
هه‌روه‌ها گۆی درێژ و سه‌گی ره‌ش.

سییه‌م: نیه‌تا (النية)

٢٦- وه‌ پێویسته‌ له‌سه‌ر نوێژ خوێن نیه‌تی ئه‌و نوێژه‌ی
به‌هێنی و به‌ دلی دیاری بکات که‌ بۆی هه‌لساوه‌، وه‌ک
فه‌رزی نیودرۆ و عه‌سر یان سووننه‌ته‌کانیان بۆ نموونه‌،
وه‌ ئه‌مه‌ش مه‌رجه‌ (شرط) یان روکنه‌، به‌لام هه‌رچی
ده‌برینییه‌تی به‌ زمان ئه‌وه‌ بیده‌یه‌کی پێچه‌وانه‌ی
سووننه‌ته‌، وه‌ که‌س له‌ نیمامه‌کان فه‌رمانی به‌سه‌ردا
نه‌کردوه‌.

چواره‌م: (الله اکبر) ووتن (التکبیر)

٢٧- پاشان نوێژه‌که‌ی ده‌ست پێی ده‌کات به‌ (الله اکبر)
ئه‌مه‌ش روکنه‌ له‌به‌ر فه‌رمووده‌که‌ی پێغه‌مبهر
(ﷺ): ((مفتاح الصلاة الطهور و تحريمها التکبیر، و
تحليلها التسليم)) واته‌: کێلی نوێژ ده‌ست نوێژه‌ وه‌

حەرام کردنی بە (الله اکبر) ووتنە وە حەلال کردنی بە
سەلام دانەوێه^(۸)

۲۸- وە دەنگی بەرز ناکاتەرە لە هەموو نوێژەکان مەگەر
ئیمام بێت.

۲۹- وە دروستە بانگیبێژ (الله اکبر) هەکی ئیمام دووبارە
بکاتەرە بۆ خەڵکە کە ئەگەر پێویست دەکرا، وە کە نهخۆش
کەوتنی ئیمام، یان لاوازی دەنگی یان زۆری ئەوانە
نوێژ دەکەن بەدواوە.

۳۰- وە نابێ ئەوەی بە دوا ئیمامەرە نوێژ دەکات (مأموم)
(الله اکبر) بکات هەتا ئیمامە نهیکات.

بەرز کردنەوێ دەست و چۆنیەتییه کە ی:

۳۱- وە دەستی بەرز دەکاتەرە لە گەل (الله اکبر) کردن، یان
لە پیشی یان لە پاشی هەموو و جیگیر بسوڕە لە
سووننەت.

۳۲- وە بەرز یان دەکاتەرە و پەنجەکانی لێک جیا دەکاتەرە.

۳۳- وە ناو لە پی بەرز دەکاتەرە تا ئاستی شانی وە هەندی
جار زیاتر بەرز دەکاتەرە هەتا دەیگە یەنێتە ئاستی
گوێیهکانی^(۹)

(۸) حەرام کردن، واتە قەدەغەکردنی ئەو شتەکانی لە نوێژدا ناکرێت، وە حەلال
کردنیشی واتە: رێ پێدانی ئەو شتەکانی لە دەرەوێ نوێژ دەکرێن.

دهست دانان و چؤنيه تيبه كهي:

۲۴- پاشان دهستی راستی له سر دهستی چه پی داده نیت
له پاش (الله اکبر) ووتنه كه، نه مهش سووننه تی
پیغه مبره كانه وه پیغه مبرمان (ﷺ) فرمانی داوه به
هاوه لانی كه نه نجامی بدهن، بویه دروست نییه
بهریاندیت.

۲۵- وه دهستی راسته ی له سر پشتی ناو له پی دهستی
چه پ داده نی وه له سر مه چهك و بازوو.

۲۶- وه هندی جار به راسته ی دهستی چه پی ده گریت^(۹).
شؤینی دهست دانانه كه:

۲۷- وه تنها له سر سنگی دایانده نیت، پیاو و ئافرهت
له مه دایه كسان^(۱۱).

۲۸- وه بؤی نییه دهستی راستی له سر كه مهره ی
(خاصرة) ی دابنیت.

(۹) ووتم: وه گه یاندنی په نجه گه وره به نمرایی گونچه كه، هیچ نه صلیکی نییه
له سوننهت. به لكو نه مه له لای من له هؤیه كانی و مسومسه یه.

(۱۰) وه مهرچی نه وه ی (متاخرین) به چاکیان زانیوه له (جمع) كردن له نیوان
گرتن و له سر دانان له هه مان كاتدا نه وه نه صلی نییه.

(۱۱) ووتم: وه دانانیان له سر غه یری سنگ یان لاولزه (ضعیف) واته
به لگه كهی) یان مهر نه صلی نییه.

**خشوع و ملکه چی نواندن و سهیز کردنی شوینی سوژده
بردنه که :**

۳۹- وه پنیوسته لهسهری ملکه چی بنوینیت له نویژه کهیدا
وه خوی به دور بگریت له هه موو شتی که بی ناگایی
دهکات له نویژه که له نهخش و نیگار و شتی رازاوه، وه
نویژ نهکات به ئاماده بوونی خواردنیکی خوش و به تام
ههروه ها گهر گوشاری میز کردن و پیسایی کردنی
لهسهر بوو.

۴۰- وه له کاتی هه لسانهوهی سهیری شوینی کهنوش
بردنه کهی دهکات.

۴۱- وه ئاوڕ نه داتهوه له لای راستی و له لای چهپی چونکه
ئاوڕ دانهوه له دزینی شهیتانه که له نویژی مروف
دهیدزیت.

۴۲- وه بۆی نییه سهیری ئاسمان بکات.

دوعای کردنهوهی نویژ (دعاء الاستفتاح) :

۴۳- پاشان سهههتا دهست دهکات به خویندنهوهی ههندی
لهو دوعایانهی له پیغه مبهروه (سبحانه) هاتوون، که ئهوانیش
زۆرن، لهوانه: ((سبحانک اللهم بحمدک، وتبارک
اسمک، تعالی جدک، ولا اله غیرک)).

وه فرمان پيٰ كردنى پيغمبر (ﷺ) بهمه جيگير بووه بويه
پنويسته پاريزگاري لى بگريئت^(۱۲)

پيئجه م: خويندنه وه (القراءة)

۴۴- پاشان په نا دهگريئت به خوا (واته دهليئت اعوذ بالله من
الشیطان الرجيم) نه مهش واجبه، به نهوتنى تاوانبار
دهيئت.

۴۵- وه سوننهت وايه هندی جار بليئت: (اعوذ بالله من
الشیطان الرجيم من همزه و نفخه و نفثه).

۴۶- وه هندی جار بليئت (اعوذ بالله السميع العليم من
الشیطان الرجيم).

۴۷- وه پاشان به نهينى له نويژى نهينى و ناشکرا (السرية
و الجهرية) (بسم الله الرحمن الرحيم) بليئت.

خويندنه وهى سووره تى (الفاتحة):

۴۸- پاشان سووره تى فاتحه دهخوينيت به ته واوه تى وه
(بسم الله) که ، نه مهش روکنيکه به بى نهو نويژ

(۱۲) هر که سينک حمز دهکات دووعايه کاني تريش بزانيئت، با بگهريته وه بؤ

(صفة صلاة النبي) ريزه که لاپهړه (۸۲-۸۹) له چاپى (۱۵ يان ۱۶)

يان (۷) ته م.

سروست نیه و به‌تاله، بۆیه پیویسته له‌سەر غه‌یره
عهره‌به‌کان، له‌به‌ری بکه‌ن.

٤٩- ئه‌گهر هه‌ر که‌سی نه‌یتوانی له‌به‌ری بکات، ئه‌وه له‌به‌ری
ئهو ده‌توانی بلیت: (سبحان الله، و الحمد لله، ولا اله الا
الله، ولا حول ولا قوة الا بالله).

٥٠- وه سوننه‌ت وایه له‌ خویندنه‌وه‌ی فاتیه. ئایه‌ت ئایه‌ت
بیخوینیت له‌سەر هه‌موو سه‌ره‌ ئایه‌تیک توژی بوه‌ستیت.
بلیت: (بسم الله الرحمن الرحيم) پاشان بوه‌ستی، پاشان
بلیت (الحمد لله رب العالمين) پاشان بوه‌ستیت، پاشان
بلیت (الرحمن الرحيم) پاشان بوه‌ستیت، پاشان بلیت
(مالك يوم الدين) پاشان بوه‌ستیت به‌م شیوه‌ تا کو‌تایی.
به‌م شیوه‌ بوو هه‌موو خویندنه‌وه‌ی پیغه‌مبه‌ر (ﷺ)
له‌سه‌ر هه‌موو سه‌ره‌ ئایه‌ته‌کانی ده‌وه‌ستا وه‌ ئایه‌ته‌کانی به‌
یه‌که‌وه‌ نه‌ده‌گه‌یاند ئه‌گهر چی مانا‌کانیشیان به‌یه‌که‌وه‌
به‌سترایه‌ته‌وه‌.

٥١- وه دروسته (مالك) به‌ ملك بخوینریته‌وه‌.

خویندنه‌وه‌ی ئه‌وه‌ی له‌ پشت ئیمامه‌وه‌ نویژ ده‌کات:

٥٢- وه پیویسته ئه‌وه‌ی له‌ پشت ئیمامه‌ره‌ نویژ ده‌کات
فاتیه‌ بخوینیت له‌ نویژی نه‌ینی (السرية) (هیوه‌ڕۆ و
عه‌سر) هه‌روه‌ها له‌ ئاشکراش (به‌یانی و مه‌غریب و

عیشا) گەر گۆنى له ئىمام نەبوو، يان گەر ئىمام تۆزىك
بى دەرنگ بوو، بۆ ئىسەوئى نويز خوينىهكان بتوانن
بيخوينن، هەر چهنده، ئەم بى دەرنگ بوونه پيمان وايه كه
له سوننهت جيگير نەبووه^(۱۲).

قورئان خویندن له دواى خویندنى فاتىحه :

۵۳- وه سوننهته له دواى فاتحه چەند سورەتيكى تر
بخويندريت هەتا له نويزى مردوو (صلاة الجنابة) يان
چەند ئايەتيك له دوو ركاتى يەكەم.

۵۴- وه قورئان خویندنهكه دريژ دهكاتره هەندى جار وه
كورتى دهكاتره هەندى جار له بىر هاتنه پيشى ريگريك،
وهك سەفەر كردن يان كۆكين (سعال) يان نەخوشى يان
گريانى مثال.

۵۵- وه خویندنهوهكان جياولزن به گۆيرهى نويزهكان
خويندن له نويزى به يانى له هەموو نويزهكانى تر دريژ
تره، پاشان نيومەژ پاشان عەسر و عيشا پاشان مەغريب
زۆربهى جار.

۵۶- وه خویندن له نويزى شەو نويز له هەموويان
دريژ تره.

(۱۲) ووتم: له سلسله (الاحاديث الضعيفة) رقم (۵۱۶، ۵۱۷) باسى، بەلگەى
ئەوانەى بەراستى دىزانن كر دوومه له گەل چۆنيهتى وه لادمانه و ديان.

۵۷- وه سوننه ته خویندنه وهی رکاتی یه کهم له
خویندنه وهی رکاتی دوهم دريژ تر بیت.

۵۸- وه خویندنی دوو رکاتی کوتایی کورت بیت له
دوورکاتی یه کهم به ئەندازەى نیوهى^(۱۴).

خویندنی سورەتى فاتحە له هەموو رکاتیک؛

۵۹- وه واجبه خویندنه وهى فاتحە له هەموو رکاتیکدا.

۶۰- و سوننه ته سورەتى تریش بخویندریت هەتا له دوو
رکاته کهى کوتایش هەندى جار.

۶۱- وه دروست نییه بۆ ئیمام قورئان زیاتر بخوینیت
له وهى له سوننه تدا هاتوو چونکه بهمه قورسى دهکاته
له سەر ئەرانهى له پشتیهره نویژ دهکەن له پیاوانى پیر
یان نه خوش، یان ئافرهتى خاوهن منالى شیرەخۆر یان
پیویستی داریک (ذی الحاجة).

به نهینى و به ئاشکرا خویندنی قورئان له نویژدا؛

۶۲- وه به دهنگى بهرز و ئاشکرا قورئانه که دهخوینى له
نویژى به یانى، وه له جومعه دوو چهژنه که، وه نویژى
داوا کردنى باران (الاستسقاء) وه نویژى خۆرگیران و

(۱۴) دريژى ئەم باسه بۆى بگهڕێوه گەر جهزت کرد له (صفة الصلاة) لاپهڕه

(۱۰۶-۱۲۵) چاپى ههشتەم.

مانگ گيران (كسوف) وه دوو ركاتي يه كه مي نويزي
مه غريب وعيشا.

٦٣- وه دروسته بؤ نيمام هه ندي جار ئايه تيك به دهنگي
بهرز بخوينيت له نويزهكاني قورئان تيايدا به نهيني
دهخويندریت.

٦٤- وه هرچي دهيشاريتهوه، وه له بهرز كردنه وه
دهنگيشي مام ناوه ندي دهبيت.

به ته رتيل خويندني قورئان:

٦٥- وه سوننهت وايه به ته رتيل قورئان بخويندریت نه زور
به خاوي و نه به پهلهش، به لكو خويندنه وه يه كي
شيكارانه پيت به پيت، وه قورئانه كه به رازينيتهوه به
دهنگي وه به ئاولز بيخوينيتهوه، به گويزه وه ئه و سنور و
ئه حكامه ناسراوانه ي لاي شارهزياني زانستي
(تجوید) هوه نابي بيخويني له سهر ئاولزي بيدعه چي
يهكان و له سهر قانونهكاني موسيقي.

**راست كردنه وه و بير خستنه وه ي نيمام له قورئان
خويندنه كه ي:**

٦٦- وه دروسته بؤ نه وه ي به دواي نيمامه وه نويز دهكات،
گهر نيمام له خويندنه وه ي قورئانه كه ليني تيكچوو، بؤي
راست بكاتهوه.

شەشەم: چوونە ركوع

٦٧- گەر لە قورئان خویندەنەكە تەواو بوو، ماوەیەكی كەم بێ دەنگ دەبێت بەقەدەر ماوەی هەناسەدانێك.

٦٨- وە دەلێت (الله اكبر) وە ئەمەش واجبە.

٦٩- پاشان بچێتە ركوع و بچەیتەو بە قەد ماوەی تەواو جیگیر بوونی جومگەكانی وە هەموو ئەندامێك شوینی خۆی دەگری ئەمەش روكنە.

چوونیه تی چوونە ركوع:

٧٠- هەردوو دەستی لەسەر هەردوو ئەژنۆی دادەنێت. وە بە تەواوەتی دوو ئەژنۆكەى دەگریت، وە پەنجەكانی وەك ئەوەی ئەژنۆی گرتبێت، ئەمانەش هەموو واجبە.

٧١- وە پشیتی درێژ دەكاتەو رێكی دەخات، هەتا گەر ئاوی لەسەر رژێندرا لەسەری بۆهستێت، ئەمەش واجبە.

٧٢- وە سەری نەزم ناكاتەو و بەرزیشی ناكاتەو، بەلكو رێكی پشیتی دەكات.

٧٣- وە هەردوو ئانیشتەكانی لە تەنیشتەكانی دوور دەخاتەو.

٧٤- وە لە ركوع بردنەكەى دەلێت: (سبحان ربی العظیم) سى جار.

وهك يهك لی کردنی روکنه کان :

۷۵- وه سوننه ته، روکنه کان وهك يهكی لی بکات، له ماومکانیان که رکوعی و هه لسانه وهی له دواى رکوع و کړنوش بردنه کهی و دانیشتنه کهی له نیوان دور کړنووشه کهیدا نزيك بن له يهكسانى نهو ماوهی که بو نه انجام دانیان دهخايه نیت.

۷۶- وه دروست نيه قورئان بخوینیت له رکوع و کړنوشدا.

ريک بوونه وه له رکوع دا :

۷۷- پاشان پشتي بهرز دهکاته وه له رکوع، نه مهش روکنه.

۷۸- له کاتى بهرز بوونه وه کهدا ده لیت (سمع الله لمن حمده) نه مهش واجبه.

۷۹- وه له کاتى بهرز بوونه وه کهدا ده ستى بهرز دهکاته وه به هه مان شيوه ی پيشوو.

۸۰- پاشان بهرکى دوه ستیت به د لنيایى ^(۱۵) تا هه موو

نیسقانه کانى شوینی خویان دهگر نه وه، نه مهش روکنه.

۸۱- وه له کاتى وه ستانه کهی ده لیت (ربنا ولك الحمد) ^(۱۶)

نه مهش واجبه له سمر نویتز خوینیک نه گهر چى له پشت نیمامه وه نویتزى دهکرد.

(۱۵) واته له سمر خوینی به بى پهله کردن.

۸۲- وه ماوهكهى نهم راست بوونهوه وركوعهكه وهك يهك
لى دهكات وهك باسمان كرد.

ههوتهم: كړنوش (السجود)

۸۳- پاشان دهنيټ (الله اكبر) نهمهش واجبه.

۸۴- وه دهستى بهرز دهكاتوه ههندي جار.

چوونه سوژده به ههردوو دهستهكه:

۸۵- پاشان دهچيټه كړنوش دهستهكاني دادهنيټ پيش

نهرنوي بهمه پينهمبري خوا (ﷺ) فرماني دلوه، ههر

نهمهش جيگير بووه له كرداري (ﷺ) وه نههي كردووه له

دانيشتني ووشر كه نهویش دوو نهرنوي پيشهوهي

پيش دهخات.

۸۶- كاتيک كړنوش دهبات ئيعتماد دهكاتو سهر

ههردوو دهستى.

۸۷- وه پدجهكاني پيکهوه دهنوسينيټ.

۸۸- وه ناراسته ي قيبلهيان دهكات.

۸۹- وه ههردوو دهستى له ناستي ههردوو شاني دادهنيټ.

(۱۶) له شويته كۆملي نهركاري تريش هيه كه دمووتري بگهړيوه (صفة

صلاة/ ص ۱۵۳) چاپي ههوتهم.

- ۹۰- هندی جاریش له ئاست گوی دایان دهئیت.
- ۹۱- وه هردو ئانیشکی بهرز دهکاتمو لهسر زهوی.
- ۹۲- وه لوتی و تهویلی لهسر زهویه که دهچه سپینیت و نه مهش روکنه.
- ۹۳- هروها هردو ئهژنوی له گهل زهویدا دهچه سپینیت.
- ۹۴- هروها په نجهکانی پی.
- ۹۵- وه دهیانچه قینیت، نه مانهش هه مووی واجبن.
- ۹۶- وه په نجهکانی پی به ئاراستهی قیبله دادهئیت.
- رێك بوونهوه له سوژدهدا:**

- ۹۷- وه واجبه لهسری راست بیئت له سوژدهکهیدا نه مهش به پشت بهستنی به هه موو نه دامهکانی سوژده به یهکسانی، که ئهوانهش: نیو چهوان و لووت پیکهوه، وه هردو دهست، وه دوو ئهژنۆکه، وه په نجهکانی پی.
- ۹۸- جا هر کهسی بهم شیویه کړنوشی برد نهوا دلتیا بووه لهوهی به تهواوهتی کړنوشی بردوه، وه دلتیا بوون (اطمانان) له سوژدهدا روکنه.
- ۹۹- وه تیایدا دهئیت (سبحان ربی الاعلی) سی جار یان زیاتر.
- ۱۰۰- وه چاکه (مستحب) که دوعای زۆر تیا بکړیت چونکه شوینی گیرا بوونی دوعایه.

۱۰۱- وه سوژدهكهی به قهء ركوعهكهی لی دهكات وهك
باسكرا.

۱۰۲- وه دروسته كړنووش برءن لهسر زهوی وه لهسر
جیا كهروهیهك (حائل) له نیوان زهویهكه و نیو چهوانی
له جل یان هسیرك یان هاوشیوهی نهمانه.

۱۰۳- وه دروست نییه قورئان بخوینی لهركاتهی له
سوژدهدایه.

پی راخستن و چهقاندن له نیوان دوو كړنووشهكه :

۱۰۴- پاشان سری بهرز دهكاتو (الله اكبر) دهكات
نهمهش واجبه.

۱۰۵- وه هندی جار دهستی بهرز دهكاتوه.

۱۰۶- پاشان دادهنیشیت به دانیابوونهوه. هتا ههمو
نهماميك دهگهړیتوه شوینی خوئی نهمهش روكنه.

۱۰۷- قاجی چه پی رادهخات و لهسری دادهنیشیت،
نهمهش واجبه.

۱۰۸- وه قاجی راستی دهچهقینیت.

۱۰۹- وه پهنجهكانی به ناراستهی قیبله دادهنیت.

۱۱۰- وه دتوانیت هندی جار لهسر پاژنهی پیی و
پیشهوهی پیی دانیشیت و بچهقینیت.

۱۱۱- لهم دانیشتنه شدا ده لیت (اللهم اغفر لي ولرحمني و
اجبرني و ارفعني و عافني و ارزقني).

۱۱۲- وه نه گهر حمزی کرد ده لیت (رب اغفر لي ، رب
اغفر لي).

۱۱۳- نه م دانیشتنه ش دریز ده کاته وه تا وه ک پرئوش
بردنه که ی لی ده کات.

کرنوشی دووهم :

۱۱۴- پاشان ده لیت (الله اکبر) نه مه ش واجبه.

۱۱۵- دهستی بهرز ده کاته وه له گهل نه م (الله اکبر) ووتنه
هه ندی جار.

۱۱۶- پاشان سوژده ی دووهم ده بات

۱۱۷- نه وه ی له یه که م نه نجامی دا تیایدا نه نجامی ده بات.

دانیشتنی پشوودان (جلسة الاستراحة) :

۱۱۸- کاتیک سهری بهرز ده کاته وه له سوژده ی دووهم وه

ویستی هه لسیته وه بو رکاتی دووهم ده لیت (الله اکبر)
نه مه ش واجبه.

۱۱۹- وه دهستی بهرز ده کاته وه هه ندی جار.

۱۲۰- وه به ریکی داده نیشتیت پیش نه وه ی هه لسیته وه

له سهر پنی چه پی، هه تا هه موو نه دامیک ده گهریته وه
شوینی خو ی.

رکاتی دووهم:

۱۲۱- پاشان ههڵدهستیتوه بۆ رکاتی دووهم به ههردوو دهستی وه دهستی دهگریت وهك چون ههیر شیلهر دهستی دهگریت، ئەمەش روكنه.

۱۲۲- پاشان ئهوهی له کاتی یهكهم ئەنجامی دا له رکاتی دووهم ئەنجامی دهاتهوه.

۱۲۳- تهنه ئهوه نهی كه دوعای كردنهوهی نوێژ (دعا الاستفتاح) ناخوینیتوه.

۱۲۴- له رکاتی یهكهم كورتتری دهكاتوه.

دانیشتن بۆ ته حیات:

۱۲۵- کاتێک له رکاتی دووهم تهواو دهبیئت دادهنیشت بۆ ته حیات خویندن.

۱۲۶- وهك چون له نیوان دوو كړنووشدا دادهنیشت، ئاوا دادهنیشتیهوه.

۱۲۷- بهلام نابێ پێی بچهقینی.

۱۲۸- وه دهستی راستی لهسهر ران و ئهژنۆی راستی دادهنیئت وه كۆتایی ئانیشکی لهسهر رانی چهپی دادهنیئت لێی دوور ناخاتهوه.

۱۲۹- وه دهستی چهپی لهسهر ران و ئهژنۆی چهپی دادهنیئت.

جولاندنه وهی په نجه و سهیر کردنی :

۱۲۰- هه موو په نجه کانی دهستی راستی کوؤ دهکاتره، وه هندی جار په نجه گهره دی دهخاته سر په نجهی ناره پاستی.

۱۲۱- وه هندی جار باز نه یه کی پی دروست دهکات.

۱۲۲- وه به په نجهی شایه تمان ئیشارهت دهکات رووه و قیبله.

۱۲۳- وه به چاویشی سهیری دهکات.

۱۲۴- وه دهی جوو ئینیت و دووعای پی دهکات له سهیره تای ته حیات هه تا کو تاییه کی.

۱۲۵- به لام به په نجهی دهستی چه پی ئیشارهت ناکات.

۱۲۶- هه موو نه مه له ته حیات دا دهیکات.

چونیه تی ته حیات و دوعا کردن له پاشی :

۱۲۷- ته حیات و وتن واجبه، گهر بیری چوو دوو جار سوژدهی سهو دهبات.

۱۲۸- وه به نهینی (ته حیات هکه) ده خو ئینیت.

۱۲۹- چونیه تیه کی (التحیات لله و الصلوات و الطیبات

السلام علی النبی ورحمة الله وبرکاته السلام علینا و

علی عباد الله الصالحین و اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان

محمد عبده و رسوله). پاشان

۱۴۰- پاشان سلاوات دودات له سسر پیغه مېسر (ﷺ) وه
 ده لیت (اللهم صلي على محمد و على ال محمد كما
 صليت على ابراهيم و على ال ابراهيم، انك حميد مجيد
 اللهم بارك على محمد و على ال محمد كما باركت على
 ابراهيم و على ال ابراهيم انك حميد مجيد).

۱۴۱- وه نه گهر حرّ ت کرد کورتی بکھیتوه ده لیت (اللهم
 صلي على محمد و على ال محمد و بارك على محمد و
 على ال محمد كما صليت و باركت على ابراهيم و على ال
 ابراهيم انك حميد مجيد).

۱۴۲- پاشان کام دوعای پی باش بوو لهو دوعایانه له
 سوننه تدا هاتوون نهوا پیی له خودا ده پاریتوه.

سینیه م و چواره م:

۱۴۳- پاشان (الله اکبر) دهکات، وه سوننه ت وایه، له کاتی
 دانیشتنه که (الله اکبر) هکه بکړیت.

۱۴۴- وه هندی جار دهستی بهرن دهکاته وه.

۱۴۵- پاشان هه لده ستیتوه بو رکاتی سینیه م نه مهش روکته
 وهک نهوه ی له پاش نهو دیت.

۱۴۶- هه مان شت ددکات گهر ویستی هه لسیته وه بو رکاتی
 چواره م.

۱۴۷- به لّام پيش نهوهی هه لّسیته وه، له سه ر قاچی چه پی
داده نیشیت، تا هه موو ئیسقانه کانی ده گهرینه وه شوینی
خویان.

۱۴۸- پاشان به یارمه تی دهسته کانی هه لّده ستیته وه، وه ک
هه لّسانه وهی بۆ رکاتی دووه م.

۱۴۹- پاشان له هه ر یه ک له رکاتی سییه م و چواره م
سوره تی فاتحه ده خوینیت. نه مه ش واجبه.

۱۵۰- وه نایه تی ک یان هه ندی نایه تی له گه لّدا ده خوینیت
هه ندی جار.

قنوت خویندن له بهر ناخووشی یه ک وه شوینه که ی:

۱۵۱- وه سوننه ته قنوت بکات و دوعا بۆ موسلمانان بکات
له و کاته ی ناخووشی روویان تیده کات.

۱۵۲- وه شوینه که ی کاتیک ده لّیت (ربنا لك الحمد) له
دوای نه و.

۱۵۳- وه دوعایه کی تایبه تکراری نییه، به لّکو به گویره ی
کیشه دوعا ده کات.

۱۵۴- وه دهستی بهرز ده کاته و له م دوعایه.

۱۵۵- وه به دهنگی بهرز ده خوینیت گهر ئیمام بوو.

۱۵۶- وه نه وهی له پشت نه و نوێژ ده که ن (امین) ی بۆ ده که ن.

۱۵۷- کاتیک ته واده بی^۲ (الله اکبر) ده کات و ده چیتته سوژده.

قنووۋى سۈننەت و چۈنپەتپەكەي:

۱۵۸- ۋە ھەرچى قنوت كىردىنە لە نوپۇزى وىتر ھەندى
جار دروستە.

۱۵۹- شۈپنەكەيشى پىش چۈننە ركوعە، بە پىچەوانەي
قنووۋى ناخۇشى و گىر و گىرەت.

۱۶۰- ۋە ئەم دوعايەي تيا دەخوئىنەت: (اللهم اهدني فيمن
هديت و عافني فيمن عافيت و تولني فيمن توليت و بارك
لي فيما اعطيت و قني شر ما قضيت فانك تقضي
ولا يقضى عليك و انه لا يذل من واليت ولا يعز من عاديت
تباركت ربنا و تعاليت لامنجا منك الا اليك).

۱۶۱- ۋە ئەم دوعايە لە فېر كىردى پىغەمبەرى خوايە (ﷺ)
لەمەي زياتر ناكات ئىلا سەلاۋات دان لەسەر پىغەمبەر
(ﷺ) دروستە چۈنكە لە صەحابىيەكان ھاتوۋە.

۱۶۲- پاشان ركوع دەبات و دووسوزدە دەبات ۋەك باسكرا.

تەحياتى كۆتايى و دانىشتن (تورك):

۱۶۳- پاشان دادەنىشىت بۆتەحياتى كۆتايى، ۋە
ھەردووكيان واجىن.

۱۶۴- ئەۋەي لەتەحياتى يەكەم ئەنجامى دا لە دوۋەمىش
ئەنجامى دەدات.

- ۱۶۵- تهنه نهوه نهی که قیایدا به (تورك) دانه‌نیشیت
 نهویش له‌سەر سمتی چه‌پی دانه‌نیشیت، قاجی چه‌پی
 له ژیر قاجی راست ده‌باته دهرهوه.
 ۱۶۶- وه قاجی راستی ده‌چه‌قینیت
 ۱۶۷- وه دروسته هندی جار رایبخت.
 ۱۶۸- وه به له‌پی بهستی راستی نه‌ژنوی توند ده‌گریت و
 خوی بهو راگیر ده‌کات.

واجبی سه‌لاوات دان له‌سەر پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) وه چواره
 خو پاراستنه‌که :

۱۶۹- وه پنیسته لهو ته‌حیاته سه‌لاوات بدات له‌سەر
 پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) له ته‌حیاتی یه‌که‌م باسی هندی جو‌ری
 سه‌لاواتدان کرا.

۱۷۰- وه خوی بیاریزی و په‌ناگری به خوا‌له‌م چواره:
 بلیت: (اللهم انی اعوذ بك من عذاب جهنم، و اعوذ بك
 من عذاب القبر و من فتنة المحيا و الممات، و من شر
 فتنة المسيح الدجال).

واته خواجه خۆم ده‌پاریزم و په‌نا ده‌دهم، له سزای
 دۆزه‌خ و سزای گۆپ وه له فیتنه‌ی ژیا‌نی دنیا وه له فتنه‌ی
 ناو گۆپ وه فتنه‌ی ده‌جال.

دوعا کردن پیش سه‌لام دانه‌وه:

۱۷۱- پاشان دوعا ده‌کات بۆ خۆی نه‌وه‌ی پیتی چاک بیت که هاتبیت له قورئان و سوننه که زۆره به‌لام گهر هیچی نه‌ده‌زانی نه‌وه‌بۆی هه‌یه چی له‌لا خووش و ئاسان بوو له دوعا نه‌وه‌بلیت بۆ سوودی دینی و دنیای.

سه‌لام دانه‌وه و جوهره‌کانی:

۱۷۲- پاشان سه‌لام له لای راستی ده‌کات نه‌مه‌ش روکنه تا سپیای روومه‌تی لای راستی ده‌بینریت.

۱۷۳- وه له‌لای چه‌پی هه‌تا سپیای روومه‌تی چه‌پی ده‌بینریت نه‌گهر چی له نوێژی مردووشدا بوو (صلاة الجنازة).

۱۷۴- وه نیمام له سلام دانه‌وه که ده‌نگی به‌رز ده‌کاته‌وه ئیلا له نوێژی مردوو نه‌بی.

۱۷۵- نه‌مه‌ش به چه‌ند شیوه‌یه‌که:

یه‌که‌م: (السلام علیکم ورحمه الله و برکاته) له لای راستی وه (السلام علیکم ورحمه الله) له لای چه‌پی.

دووهم: وهك نه‌وه‌ی یه‌که‌م به بی ووتنی (و برکاته).

سی‌یه‌م: (السلام علیکم ورحمه الله) له لای راستی

(السلام علیکم) له لای چه‌پی.

چوارەم: يەك سەلام دەكات بەرامبەر خۆی توژی
سەری بۆ لای راستی خوار دەکاتەو.

برای موسلمانم:

ئەمەم بۆ کرا لە کورت کردنەوێ (صفة صلاة النبي
(ﷺ)) بەمەش هەولمدا لێت نزیك بکەیت تا لە لات روون
بێت وەك ئەوێ بە چاوی خۆت ببینیت، ئەگەر تۆ ئاوا
نویژ بکەیت وەك چۆن بۆم وەسف کردی هیوادارم خوای
گەرە لێتی وەرگرتبێت، چونکە تۆ بەمە فەرمایشتەکە
پێغەمبەر (ﷺ) بەجی گەیاندووە کە دەفەرموویت: (صلوا
كما رأيتموني صلي) واتە: نویژ بکەن وەك چۆن من دەبینن نویژ
دەکەم.

پاشان دەبێ لەبیرت نەچێ. کە بە دل و بەخشووی
یەو ئەنجامی بدە. چونکە هەر ئەمە ئامانجی هەر
گەرەیه لە وەستان لەبەردەم خوای گەرە، جا بە گوێرە
جی بە جی کردنت ئەوێ بۆم باس کردی لە چۆنیەتیەکە
و خشوع و ملکەچیەکە.

ئەوا بەروبوومە داوا کراوە بە دەستی دەهینیت، کە
پەروردگارمان ئامازە پێ کردووە کە دەفەرموویت: (ان
الصلاة تنهي عن الفحشاء والمنكر).

له كۆتايى دا

داوا كارم له خواي گهره نويزه كانمان قبول بكات وه
سهرجهم كردلره چاكه كانى تر وه پاداشته كانيان بومان
مهنگرى تا نهو روزه پيى دهگهين نهو روزه (يوم لا ينع مال
ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم).

پښت

لا پوره	بابهت
۳	پښه کی نووسه.....
	یه که م: رووکردنه له که عبه
۷	حوکمی نویژ کردن روووه غه پری که عبه.....
۸	دووه م: وهستان (القیام)
۹	نویژ کردن له که شتی یان فروکه.....
۹	نه نجامدانی وهستان و دانیشتن له یه که نویژدا.....
۱۰	نویژ کردن به نه عله وه.....
۱۱	نویژ کردن له سهر مینبر.....
۱۱	واجبی نویژ کردن رووو به ربه ستیک (سرة) وه نریکه وتنه ومی لینی
۱۲	بری به رزی ستره که.....
۱۳	حدرامی نویژ کردن رووه و قه بر.....
۱۴	حدرامی به به رده م دا چوونی نویژ خوین هتا له ناو مه که که ش (مسجد الحرام)
۱۴	واجبی ریگه نه دان به تنیبه پوو به به رده م نویژ خوین تنیبه بیت نه گهر له ناو مه که که شدا بیت.....

۱۵	رویشتن بو پيشهوه بۇريگري كردن له به بهردهم دا رويشتن...
۱۵	نهوهی نويز دهریت.....
	سپیهه: نیهات (النية)
	جوارهه: (الله اکبر) ووتن (التکبیر)
۱۷	بهرز کردنهوهی دهست و چۆنیه تییه کهی.....
۱۸	دهست دانان و چۆنیه تییه کهی.....
۱۸	شوینی دهست دانانه که.....
۱۹	خشوع و ملکه چی نواندن و سهیر کردنی شوینی سوژده بردنه که.....
۱۹	دوعای کردنهوهی نويز (دعاء الاستفتاح).....
	پیتجهه: خویندنهوه (القراءة)
۲۰	خویندنهوهی سوورهتی (الفاتحة).....
۲۱	خویندنهوهی نهوهی له پشت نیمامهوه نويز دهکات.....
۲۲	قورنان خویندن له دواي خویندنی فاتیهه.....
۲۳	خویندنی سوورهتی فاتیهه له هه موو رکاتیک.....